

[Jørgen Gram.]

slag kommer den med i nærmeste fremtid? Og vi ved, at kreditforeningerne, i hvert fald visse af dem, stærkt kritiserer den her omhandlede lov og lignende foranstaltninger, som kontraktgrise m. v., men de har jo hidtil været nødvendige, og de har gjort deres nytte, og hvad vil man sætte i stedet for at afhjælpe den kapitalmangel, som der er udtryk for? Jeg vil gerne spørge den højtærede landbrugsminister: Hvor mange landmænd omfatter dette lovforslag, og hvor stort et beløb er der tale om? Der kan jo være andre, der er i lige så store vanskeligheder som dem, der har høstpantebrev. Derfor kunne jeg godt have lyst til at spørge: Hvordan er egentlig den virkelige økonomiske stilling i landbruget i almindelighed i øjeblikket, bedømt ud fra bankernes erfaringer? Om alle sådanne spørgsmål kan vi vel få oplysninger i det udvalg, der må behandle sagen videre. Jeg kan i hvert fald på mit partis vegne give tilsagn om en velvillig behandling af lovforslaget.

Clausen (Olufskjær): Jeg beklager meget, at det har været nødvendigt at fremsætte et lovforslag af denne karakter; men jeg kan, som forholdene har udviklet sig for landbruget og dets folk, sige, at det er endog meget stærkt påkrævet. Når man nu udskyder fristen for fortrinsrettens bortfald et par måneder, bliver der naturligvis et problem i de tilfælde, hvor der intet korn er: Hvor er ejendomsretten så? Det må vi se nærmere på, idet der jo må være sikkerhed for, at kreditorerne har dækning.

Jeg vil for de interesserede parter skyld meget ønske, at det må være sidste gang, vi behandler et lovforslag af denne karakter. Ingen af parterne er i og for sig glade for ordningen; men de er kommet i vanskeligheder på grund af vejrforholdene, på grund af den store skade, der er sket på høsten, således at den ikke er tjenlig til salg eller til oplagring, men bedre kan opbevares hjemme i laderne. Jeg håber som sagt ikke, vi kommer til at beskæftige os med et lovforslag af denne karakter i fremtiden, for man må erkende, at det går ud over landbruget.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Aage Fogh: Lovforslagene om høstpantebrev har jo fået en noget forskellig modtagelse i tinget gennem en årrække. Til at begynde med var det sådan, at hver gang et lovforslag herom var blevet fremsat, blev der udtalt ønske om, at det måtte være sidste gang, vi så denne lovgivning. Ikke desto mindre er den med undtagelse af et par ganske enkelte år blevet fortsat siden 1932, og loven om høstpantebrev er ikke længere en kriselov. Men det er et spørgsmål, om denne form for kredit til landbruget er en form, som landbruget er tjent med at gøre brug af. Jeg vil derfor sige til den højtærede landbrugsminister, at jeg kan give mit tilsagn om medvirken til lovforslagets gennemførelse; men jeg ønsker i et udvalg at få besvaret en hel del spørgsmål, som jeg synes må besvares, inden man går videre.

Der sker nemlig nu det, at vi giver købmændene pantsikkerhed, ikke til 1. januar, men til 1. marts, og i lovens § 3 står der — jeg beder om tilladelse til et kort citat:

„Uden panthaverens samtykke kan pantsætteren, sålænge fortrinsretten består, ikke sælge høsten, hverken helt eller delvis, og heller ikke opfodre mere af høsten end således, at panthaverens krav til enhver tid er fuldt dækket.“

Nu vil jeg gerne spørge den højtærede landbrugsminister, om man virkelig tror, at danske landmænd er sådan stillet, at de indtil den 1. marts kan ligge med så meget af høsten ubrugt, at der er dækning og fuld dækning for høstpantebrevet? Der foreligger jo den mærkelige situation, at høstpantebrevene i nogle tilfælde er løbet helt op til 500 kr. pr. ha på ejendommen. Med den høst, vi har haft i år, navnlig når man ser på høstens kvalitet, er det jo en meget væsentlig part af den samlede høsts værdi, der derigennem bliver pantsat. Derfor vil jeg gerne spørge den højtærede landbrugsminister, om virkelig lovens § 3 skal blive ved at bestå uden ændringer, således at landbrugeren ikke har ret til at disponere over den del af høsten, der dækker høstpantebrevet. Hvis det er tilfældet, ser jeg ikke rettere, end at vi hjælper manden fra asken i ilden, for inden 1. marts kan situationen meget vel være den, at jorden skal besås påny; så skal der et nyt høstpantebrev til, og der er vist ingen, der tror,